

JORNADES PER A LA PRESERVACIÓ
MEDIAMBIENTAL I PEL DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE.

DECLARACIÓ DE LA MAR BALEAR COM A
ZONA MARINA ESPECIALMENT SENSIBLE
#LaMarBalearZMES

*II Symposium on the Development of International Law: the
protection of the environment and the management of natural
resources*

Palma, Mallorca

21 November, 18h
Sala de Conferències
Palma Activa

22 November, 10h
Sala Conferències
Centre Flassaders

In collaboration with:

Conselleria de Medi
Ambient i Territori

Ajuntament
de Palma

Federació d'associacions
de veïns de Palma

Cercle Mallorquí
de Negocis

JORNADES PER A LA PRESERVACIÓ MEDIAMBIENTAL I PEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE.

DECLARACIÓ DE LA MAR BALEAR COM A ZONA MARINA ESPECIALMENT SENSIBLE.

#LaMarBalearZMES

II SYMPOSIUM ON THE DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL LAW: THE PROTECTION OF THE ENVIRONMENT AND THE MANAGEMENT OF NATURAL RESOURCES

INTRODUCCIÓ:

Aquestes Jornades per a la declaració de **#LaMarBalearZMES** articulades a través del **II Simposi sobre el Desenvolupament del Dret Internacional: la protecció mediambiental i la gestió de recursos naturals**, organitzat i promogut pel Cercle Mallorquí de Negocis (**CMN**), tindrà lloc els dies 21 i 22 de novembre de 2019 a Palma, Mallorca, en col·laboració amb la **Federació d'Associacions de Veïns de Palma**, l'**Ajuntament de Palma** i la **Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears**.

Cal veure aquest esdeveniment com la conseqüència lògica i la continuació del Primer Simposi sobre el desenvolupament del Dret Internacional organitzat pel CMN al març de 2016.

Aquesta vegada, l'èmfasi serà posat en donar possibles solucions a la emergència global per efectes del canvi climàtic. Tan la **comunitat científica** com l'**Organització de les Nacions Unides**, ens avisa i adverteix que som la darrera generació que podem fer quelcom per evitar el desastre, a tot el planeta, per efecte del canvi climàtic.

Doncs bé, no podem badar ni quedar-nos de braços creuats. És la principal emergència mundial i la única manera que tenim per combatir-la és actuant localment per tal d'obtenir-ne un resultat global.

La nostra actitud i actuació en la transformació responsable dels mètodes productius, junt amb la preservació de la Mare Nostrum, poden ser els principals agents de lluita amb els que contem per a garantir la vida i el futur de les generacions que ens han de transcendir. Estem al davant d'una situació de pura supervivència i cal que tots i cadascun de nosaltres sumem per evitar el desastre.

Així, amb aquestes Jornades i Simposi volem donar resposta traçant un full de ruta, la iniciativa que hem impulsat per a la proposta de declaració de **la Mar Balear com a Zona Marina Especialment Sensible** #LaMarBalearZMES, amb col·laboració de la Conselleria de Medi Ambient i Territori i on s'ha de poder aglutinar als col·lectius de la societat civil organitzada i diferents organismes i entitats del sector públic i privat. Creiem que resultaria un eficaç i eficient instrument de protecció del nostre entorn marí, donant així resposta a moltes qüestions i problemàtiques actualment plantejades (evitar les prospeccions petroleres, regulació harmonitzada dels megacreuers, elevació del Decret de protecció de la Posidònia a la cobertura jurídica internacional, etc.)

Des de Mallorca volem donar resposta a aquesta emergència planetària, precisament amb la responsabilitat d'haver assentat històricament els precedents als cas.

El que el gran públic potser no coneix, és que d'aquesta illa sorgiren les primeres teories sobre el canvi climàtic a escala planetària. En la dècada dels anys 50 del segle passat, D. Joan Cuerda Barceló i D. Andreu Muntaner i Darder, a través de l'estudi estratigràfic de les dunes fòssils d'Es Carnatge i amb la complicitat de científics internacionals, comparant-lo amb d'altres indrets del món, varen concloure que la resposta i repercussió del clima era global. Primera fita científica mundial al cas que a tots afecta, i el seu inici d'estudi és d'origen mallorquí.

Així com també ho és, l'origen de la legislació marítima i aeronàutica internacional. L'activitat dels Consolats de Mar catalans en les principals rutes de comerç marítimes medievals, on el de Mallorca n'era un dels principals, va establir tota una reglamentació recollida en el **Còdex o Llibre del Consolat de Mar**, traduït a moltes altres llengües esdevenint la base del dret mercantil modern arreu del món com també del marítim. Un d'aquests Còdex (1385), a dia d'avui encara podem contemplar-lo i admirar-lo a la biblioteca del Monestir de La Real.

Conseqüentment, cal establir les figures de protecció i desenvolupament necessàries, que comptin amb l'empara jurídica internacional per a dar-li la transcendència i assegurament de la continuïtat que li pertoca. Així hem convidat com a ponents a aquestes Jornades i Simposi a les principals entitats de **Nacions Unides** en la matèria per exposar-ne el dret de tots els pobles a disposar de la seva riquesa i els seus recursos naturals, com estableix el primer article comú d'ambdós Pactes Internacionals de Drets Humans (PIDCP i PIDESC), i més especialment:

a) el principi general de la preservació i la gestió sostenible dels actius i els recursos per part de les poblacions que volen exercir aquest dret, com a part inseparable de les condicions per un ordre internacional just i democràtic, i

b) el dret de les dites poblacions a accedir i utilitzar els millors estàndards i les millors pràctiques identificats pels instruments internacionals contemporanis, com poden ser la **Convenció d'Aarhus** pel que fa al dret a la informació, la participació i l'accés a la justícia en matèria mediambiental, i la **Convenció de Barcelona sobre la preservació de la Mediterrània**.

Ambdós convenis van ser negociats en el context d'òrgans de l'**ONU**, la Comissió Econòmica de les Nacions Unides per a Europa (**UNECE**) i el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (**UNEP**), però també han estat incorporats a les normes de la Unió Europea (i per això tenen un rang superior a les lleis i els reglaments dels Estats Membres de la UE, inclòs l'Estat espanyol).

L'objectiu de la reunió és esbrinar la relació i la rellevància d'aquestes normes i estàndards internacionals per promoure la iniciativa d'establir un règim de preservació especial a les regions costaneres de les Illes Balears **#LaMarBalearZMES** (i d'altres indrets de la Mediterrània) mitjançant la Declaració **de Zona Marina Especialment Sensible**, tot tenint en compte principis fonamentals de governança de la UE, com són els principis de la subsidiarietat, la no discriminació i la bona fe.

Les Illes Canàries, ja disposen d'una ZMES, segons Resolució MEPC.134 (53) de l'**Organització Marítima Internacional**, que es va implantar l'any 2005, quan les inquietuds mediambientals eren molt diferents a les actuals. Fet que ha suposat un rotund èxit pel que fa a les motivacions amb què va ser plantejada. La ZMES de les Canàries, va ser impulsada des del punt de vista de la perillositat de les càrregues dels vaixells de transport d'hidrocarburs (petroli cru, sobretot).

En el cas de la **Mar balear i pitiüsa**, considerada com un conjunt, els criteris exposats en la Resolució A.982 (24), adoptada l'1 de desembre de 2005 a l'ASSEMBLEA del 24è període de sessions de l'Organització Marítima Internacional, DIRECTRIUS REVISADES PER A LA DETERMINACIÓ I DESIGNACIÓ DE ZONES MARINES ESPECIALMENT SENSIBLES **semblen fets a mida del nostre entorn**. El punt 4 del document citat, on de estableixen els CRITERIS ECOLÒGICS, SOCIOECONÒMICS O CIENTÍFICS PER A LA DETERMINACIÓ D'UNA ZONA MARINA ESPECIALMENT SENSIBLE resulten ser, gairebé, una definició de la situació de la nostra comunitat i el seu entorn, i, d'acord al document, no és que sigui necessari el compliment de tots els criteris, ni de bon tros.

Sota la declaració d'una **ZMES a la Mar balear i pitiüsa** no només es podrien emprendre accions definitives i de calat transcendent en l'entorn del medi ambient natural i el desenvolupament sostenible, sinó que, a més, es podrien trobar solucions a problemes d'índole socioeconòmica (com, per exemple, la regulació dels megacreuers, les prospeccions petrolieres, protecció de la posidònia, etc.) que tenen un difícil encaix en el marc de la legislació internacional.

A més aquesta figura permetria, com és el cas a les Canàries, **una gestió més propera dels recursos administratius** amb els quals es dotarien les noves figures creades, la qual cosa sempre es preferible a una gestió centralitzada i allunyada, físicament, de l'entorn gestionat.

AGENDA DEL SIMPOSI:

Primera jornada, inclourà els punts següents:

- Una presentació a càrrec del **Professor Dr. Alfred Maurice de Zayas, ex Expert Independent de les Nacions Unides**, en qualitat de ponent principal, en la qual posarà èmfasi en els aspectes econòmics, socials i culturals de l'exercici del dret a disposar dels propis recursos, especialment per part de les poblacions minoritàries en estats complexos, en tant que fonament essencial d'un ordre internacional just i democràtic.
- Una presentació de la iniciativa per a la **Declaració d'una Zona Marina Especialment Sensible a les Illes Balears**. A càrrec del **expert del CMN, Cap de màquines de la Marina Mercant, Sr. Arcadio L. Barbas**.
- Una presentació dels continguts i la naturalesa jurídica de la **Convenció d'Aarhus** relativa a la Informació, la Participació i l'Accés a la Justícia en qüestions mediambientals.

- Una presentació dels continguts i la naturalesa jurídica de la **United Nations Environment/Mediterranean Action Plan Coordinating Unit, Barcelona Convention Secretariat** (www.unepmap.org) , per a la preservació de la Mediterrània i altres instruments relacionats i el seu estatus en relació amb el dret de la UE; a càrrec de l'experta jurídica d'aquesta institució internacional, la **Dr. Sra. Luisa Rodriguez-Lucas**, autora de diferents llibres sobre la protecció internacional i regional del medi ambient marí.
- Una presentació de la **Conferència de les Nacions Unides sobre Comerç i Desenvolupament (UNCTAD** www.unctad.org) sobre "els mandats legislatius i polítics respecte al desenvolupament sostenible, la preservació ambiental, la biodiversitat i el canvi climàtic, que són comuns al conjunt del sistema de les Nacions Unides", especialment tenint en compte la situació dels petits Països Insulars; a càrrec de l'experta de la UNCTAD, la **Sra. Anila Premti**.
- Els actes estaran assistits i moderats pel **Sr. Xavier Campos i Ballester** ex funcionari de l'ONU, expert en comunicació i negociació internacional.
- Segona jornada: **Debat general, conclusions del Simposi amb l'elaboració d'un document de treball per a traçar el full de ruta, encaminat a la consecució d'objectius per a la preservació de la Mediterrània i la mar de les illes Balears en particular.**

LLOC i HORARI del SIMPOSI:

Primera jornada 21 de novembre de 2019, de 18 a 21h:

El Simposi tindrà lloc al Centre de Conferències "Palma Activa", carrer del Socors núm. 22, Palma 07002 www.palmaactiva.com . Obert gratuïtament a tot el públic.

Segona jornada 22 de novembre de 2019, de 10 a 12h:

Jornada de debat final i conclusions que es realitzarà a la sala de conferències del Centre Flassaders www.flassaders.org , carrer de la Ferreria núm. 10, Palma 07002.

Després de la cloenda de les jornades, al mateix Centre Flassaders, la **guardonada cuinera Cati Pons Humbert, de Fogons de Plaça**, ens oferirà tot un tast gastronòmic de cuina essencial mallorquina.

ACTIVITATS ASSOCIADES AL SIMPOSI:

- Recepció oficial dels ponents per les autoritats del **Govern de les illes Balears** i/o del **Consell de Mallorca**.

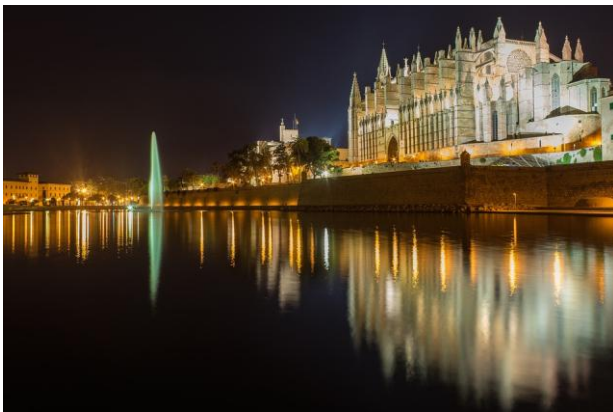

- Recorregut pel centre històric de Palma amb l'excel·lent guiatge del **historiador i divulgador cultural, Gaspar Valero i Martí**.

(<https://mas.diariodemallorca.es/itinerarios-historicos/cat/>).

I també al Monestir de La Real pel **historiador i teòleg P. Josep Amengual i Batle**.

Amb especial atenció i visita al la biblioteca del Monestir de La Real, per a contemplar el Còdex del Consolat de Mar (1385), document origen de la legislació internacional. Visita a la basílica i claustre de Sant Francesc, amb aturada a la cripta de Ramon Llull, continuant el recorregut fins a la Seu, Catedral de Mallorca.

- Els ponents disposaran com a centre d'estada i allotjament, l'hotel boutique de 4 estrelles, l'**Hotel Hostal Cuba** www.hotelhostalcuba.com des del dia 20 fins dia 23 de novembre, dissabte, on disposaran de la jornada lliure disposició dels ponents i de retorn a destinacions.

